

Chapter: 2

Q.1 दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून लिहा.(Any Two)

2

- भारतीय पुरातत्त्व सर्वेक्षण खात्याचे पहिले सरसंचालक हे होत.
अ. अलेक्झांडर कनिंगहॅम ब. विल्यम जोन्स
क. जॉन मार्शल ड. फ्रेडरिक मॅक्सम्यूलर
- विसाव्या शतकात राजवटीत भारतीय पुरातत्त्वाच्या अभ्यासास सुरुवात झाली.
अ. युरोपियन्स ब. इटालियन क. पोर्तुगीज ड. ब्रिटीश
- गोविंद सखाराम सरदेसाई यांना असेही या नावाने ओळखले जाते.
अ. रियासतकार ब. पंडित क. महात्मा ड. विद्वान
- हितोपदेश या संस्कृत ग्रंथाचा जर्मन भाषेत अनुवाद यांनी केला.
अ. जेम्स मिल ब. फ्रेडरिक मॅक्सम्यूलर क. माऊंट स्टुअर्ट एल्फिन्स्टन ड. जॉन मार्शल

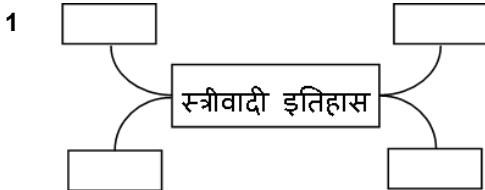
Q.2 पुढीलपैकी प्रत्येक गटातील चुकीची जोडी ओळखून लिहा.(Any Two)

2

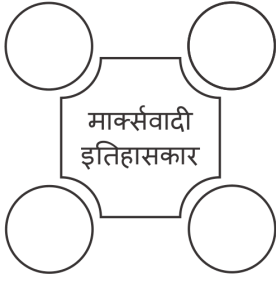
i.	सर अलेक्झांडर कनिंगहॅम - पुरातत्त्व सर्वेक्षण
ii.	सर जॉन मार्शल - हडप्पा संस्कृती
iii.	माऊंट स्टुअर्ट एल्फिन्स्टन - कोलकाता येथे एशियाटिक सोसायटीची स्थापना
iv.	एडवर्ड - प्राच्यविद्यावंतांच्या लेखनामागील छुपे साम्राज्यवादी हितसंबंध
i.	जेम्स मिल - ३ खंड
ii.	ग्रेट डफ - ५ खंड
iii.	विल्यम विल्सन - २ खंड
iv.	फ्रेडरिक मॅक्सम्यूलर - ६ खंड
i.	भारत इतिहास संशोधक मंडळ - वि. का. राजवाडे
ii.	एशियाटिक सोसायटी - सर विल्यम जोन्स
iii.	राष्ट्रवादी इतिहास लेखन - विष्णुशास्त्री चिपळूणकर
iv.	हडप्पा संस्कृतीचा शोध - जेम्स मिल

Q.3 दिलेली संकल्पनाचित्रे पूर्ण करा.(Any Two)

4

2

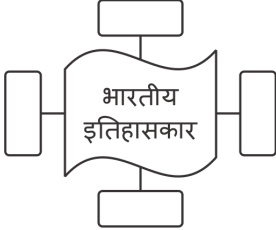
3

i.	जेम्स मिल	द हिस्टरी ऑफ ब्रिटिश इंडिया
ii.	जेम्स ग्रँड डफ
iii.	द हिस्टरी ऑफ इंडिया
iv.	श्री.अ.डांगे
v.	हू वेअर द शूद्राज

4

5

Prism
Colours of your Dreams

Q.4 टीपा लिहा(Any One)

2

- 1 राष्ट्रवादी इतिहासलेखन
- 2 राजवाडे इतिहासकार

Q.5 पुढील विधाने सकारण स्पष्ट करा.(Any Two)

4

- 1 गोविंद सखाराम सरदेसाई रियासतकार म्हणूनही ओळखले जातात.
- 2 प्रादेशिक इतिहासलेखनाला चालना मिळाली.
- 3 बरनीने इतिहासलेखनाची व्याप्ती अधिक विस्तारली.
- 4 इतिहासातील स्त्रियांच्या स्थानाचा विचार नव्याने होणे आवश्यक होते.

Q.6 पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.(Any Two)

6

- 1 इतिहास लेखनाची महत्त्वाची साधने कोणती ?
- 2 बाबरने 'तुझुक-इ-बाबरीमध्ये काय लिहीले आहे?
- 3 स्त्री-वादी इतिहासाबद्दल माहिती लिहा.